

Korošec.

Gospodarski in političen list za koroške Slovene.

Izhaja vsako drugo soboto

v Kranju (tiska Iv. Pr. Lampret); izdaja konsorcij „Gorenjca“; odgovorni urednik Lavoslav Mikus)

Velja za celo leto 4 K in se plačuje naročnina in in-serati naprej. Vsi rokopisi, pisma in druge pošiljke naj se pošiljajo na uredništvo in upravnništvo „Korošca“ v Kranju. Rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plačuje za enostopno petletno vrsto za enkrat 12 v, za dvakrat 18 v za trikrat 24 v, za večkrat po dogovoru.

Posamezne številke stanejo 10 vln.

Štev. 16.

V Celovcu, v soboto, dne 10. julija 1909.

Leto II.

Ali je sedanja obstrukcija slovenskih klerikalcev potrebna?

V zadnjem „Miru“ beremo napad na veleza-sluznega župana Ljubljane, poslanca Hribarja in na štajerskega poslanca dr. Ploja, ki sta oba že za slovensko stvar mnogo storila. In zakaj jih napada „Mir“? Zaraditega, ker se ta dva poslanc, kakor tudi še nekateri drugi slovenski poslanci ne strinjajo s sedanjo obstrukcijo slovenskih klerikalnih poslancev v državnem zboru. Zaraditega jih „Mir“ strašansko ozmerja, pravi, da škodujeta slovenski stvari, da rušita slovo i. t. d.

Sedaj si pa pogledajmo celo stvar nekoliko bližje! Že par tednov so slovenski klerikalci, to so namreč poslanci, ki so v klubu dr. Šušteršiča, in pa češki agrarci v obstrukciji proti pooblastilnemu zakonu. S tem zakonom se ima namreč urediti naše trgovinsko razmerje s Srbijo in pa z Rumunijo. Znano je, da je bil prej Srbiji pod gotovimi pogoji dovoljen uvoz živine v Avstrijo, da pa je letos marca meseca ta pogodba potekla in da se od tega časa ta pogodba ni več ponovila in da sedaj seveda ne pride iz Srbije nobena živina več v Avstrijo, vsaj javno ne.

Znano je pa tudi, da zaraditega ne sme priti v Srbijo toliko in toliko avstrijskih pridelkov in da se je raditega vgnedila v Srbijo in sploh v vseh balkanskih državah Nemčija še bolj kot prej s svojimi industrijskimi izdelki ter takorekoč Avstrijo že čisto izpodjedla.

Zaraditega seveda jako tarnajo naši industrijalci po celi Avstriji, zaraditega trpi ves promet in neposredno trpijo na ta način tudi mesta, v nekem oziru gotovo tudi kmetovalci že zaraditega, ker so vsi stanovi večalimanj vezani drug na drugega.

Vprašajmo pa tudi, če bi bila za kmetovalca posebno v naših krajih res kaka škoda, če bi se sklenila pogodba tako, kakor se namerava, namreč da je dovoljen samo uvoz zaklane živine

in da je tudi ta uvoz po zdravstvenih predpisih precej otežkočen. Naše mnenje je, da bi to kmetom pri nas ne škodovalo čisto nič. Spominjati se moramo nazaj na tiste čase, ko je bil dovoljen uvoz žive živine. Takrat so bile cene živini gotovo višje kot so sedaj, kajti sedaj pri nas vsak kmet tarna čez nizke cene živine.

In vendar je sedaj meja okoli in okoli zaprtal Meso, ki ga uvaža Srbija v Avstrijo, gre vedno najprej v Budimpešto in potem na Dunaj. Tja skoro nikdar ne more priti dovolj mesa, tam je meso strašansko drago, tako da so revnejši sloji že mislili nato, da bi dobivali ribje meso čez morje. Kvečjemu bi torej trpeli kmetje na Nižjeavstrijskem in sploh tisti kmetje, ki prodajajo živino na Dunaj.

Toda tudi tisti ne trpijo nič, ker ravno živine in cenega mesa na Dunaju vedno primanjkuje. Pri nas pa taka pogodba čisto nič ne odločuje glede cen živine, in prepričani smo lahko, da bi tudi kranjski špeharji nič ne izgubili. Na Koroškem pa lahko rečemo, da je sploh kaka izguba nemogoča, ker mi živine nič ne izvažamo. Pri nas narekujejo cene mesarji, ki tudi tedaj, če je še tako malo živine, iste ne plačujejo po pravi ceni. Slovenci bi torej v tistih krajih, kjer je industrija, s pooblastilnim zakonom prej pridobili kakor pa zgubili. Če imajo delavci po mestih in v industrijskih krajih dovolj denarja in so dobro plačani, se godi tudi kmetu dobro in lahko vse drago proda.

Če so torej nekateri slovenski poslanci proti temu, da se obstruira ta zakon, imajo popolnoma prav, ako obstrukcija ne prinese za nas nič drugega dobrega. Kaj drugega bi bilo, če bi bila obstrukcija v stanu vreči sedanjo vlado. Dosedaj pa tega ni bilo mogoče. Ravno nasprotno: vlada se je utrdila in nemške stranke so sedaj vse na površju, postale so vsemogočne. In bolj ko se slovenski klerikalci zarijejo v obstrukcijo, večji je pomen Nemcev. To se je najbolj videlo sedaj pri otvoritvi turske železnice, ko je naš presviti

cesar sam imenoval obstrukcijo v državnem zboru sramoto.

Sedaj pa še nekaj. „Mir“ se je spraval samo na slovenske naprednjake, zamolčal pa je svojim bralcem, da je češka klerikalna stranka tudi proti obstrukciji in da ti Šušteršiča jako odločno obsojajo. Proti obstrukciji so tudi Mladočehi in češki radikalci. Obstrukcija bo imela kvečjemu to posledico, da bo državni zbor odgoden. Edina hiša, kjer lahko govorimo, ne da bi nas kdo tožil, je državni zbor, in vrata te hiše bo zaloputnil pred Slovenci sam dr. Šušteršič.

Mi nočemo dr. Šušteršiča, kakor to delajo nemški katoliški in liberalni listi, sumničiti, da hoče s to obstrukcijo doseči samo to, da postane on minister. Mi hočemo verjeti, da hoče tudi kaj drugega doseči. Toda kakor dosedaj s tem, da je vladi vedno lezel pod krilo, in bil pri vsaki priliki le rep na vladnem fraku, nič ni dosegel, tako tudi sedaj ne bo dosegel kaj takega, kar bi slovenskemu narodu res koristilo.

Korošci na „Slavčevi“ slavnosti v Ljubljani.

Z veseljem pohiti vsak obmejni Slovenec v naše središče, belo Ljubljano, posebno pa ob slavnostnih priložnostih, ko ona pokaže tudi na zunaj svoje skozinsko slovensko lice. Tako je tudi zadnja velika, rekel bi vseslovenska pevška slavnost ob priliki 25 letnice delavskega pevskega društva „Slavec“ privabila več koroških Slovencev, deloma kot člane in odposlance naših pevskih društev, deloma pa tudi kot zasebnike. Med temi je bilo tudi nekaj žensk in deklet, kar je vendar pozdraviti z veseljem. Nam vsem udeležencem pa ostanejo oni slavnostni trenotki v trajnem spominu. Že na postaji Svetna ves, kjer smo vstopili v vlak, smo pozdravljali in bili pozdravljeni od severnih bratov Čehov, kateri so imeli isto pot. In pod mogočnim okriljem teh mnogoštevilnih gostov smo se vozili dalje. Takoj na gorenjski strani je bilo spoznati praznično raz-

PODLISTEK.

Turki in njih vera.

(Po A. W. Grubeju)

Dalje-

Vse štiri stene Kaabe so prevlečene z židanim blagom temne barve. «Kisna», ki se prenovi vsako leto za časa romanja, se naroči iz Kaire v Egiptu. Na Kisno so našite razne molitve, ki se pa le težko berejo, ker so enake barve kot sukno. Malo nad sredo pa je kroginkrog napis z zlatimi črkami. Del Kisne, ki zakriva vrata, je gosto s srebrom presit. Za črni kamen je izrezano sukno, tako da se ga pri obhodu lahko vsakdo dotakne. Ko se sname stara Kisna, stoji Kaaba 14 dni brez obleke in Mohamedanci pravijo: «El Kaaba Jehrem», to se pravi: «Kaaba nosi romarsko obleko.» Snemanje Kisne se vrši zelo živahno. Domačini in tujci, staro in mlado se gnete in tepe, da bi dobili le kosček tega svetega blaga. Romarji shranijo celo prah, ki se je nabral pod Kisno pri zidovju ter ga potem prodajajo, vrnivši se domu, kot nekaj svetega.

Crna barva Kisne daje Kaabi ob prvem pogledu nekaj posebnega in veličastnega. Ker se sukno nikjer ne prileže tesno k zidu, jo spravi že najrahlejši pih v valovito gibanje. Pobožni romarji

trdijo, da je navzoče vseh 70.000 angeljev, ki varujejo Kaabo in ki povzročijo gibanje sukna s svojimi peruti.

Med drugimi malimi poslopji, ki stoje krog Kaabe, je najimenitnejše poslopje studenca Cemcem. Krog studenca je 5 čevljev visok in 10 čevljev širok zid, na katerem je pritrjena ograja, ki brani, da ljudje pri basanju vode ne popadajo v njo. Od ranega jutra do polnoči je pred ograjo gnuječa ljudi, ki nalivajo vodo. Sicer so za ta posel od Mošeje nameščene plačane osebe, toda pobožni ljudje podajajo vsak dan po več ur vodo zastoj, za pokoro. Od studenca Cemcem dobija celo mesto Mekka vodo in ni družine, ki bi je ne prinesla vsak dan vrč domu. Porabi se le za pitje in za umivanje, ki ga predpisuje vera. Za kuhanje ali za druge domače potrebe vode porabi iz tega studenca, bi bilo pregrešno. Skoraj pred vsakega vernika se postavi vrč vode, kadar pride k večerni molitvi v mošejo. Vodi se pripisuje zdravilna moč za vse bolezni; pobožni mohamedanci verujejo celo, da več ko spijejo vode, tembolj bodo zdravi in tembolj Bogu dopadljiva bo njih molitev.

Neki mož, ki je imel mrzlico, je prišel vsak večer k studencu ter požrl toliko vode, da je na pol mrtev obležal. Ležal je nekaj ur na tlaku pri Kaabi, potem pa je začel z nova piti. Čeravno si je s svojem nespametnim življenjem skopal skoraj

grob, trdil je v kljub temu vedno, da je zavoljo tega v tako revnem stanju, ker ne more več piti.

Malokateri romar zapusti Mekko, ne da bi vzel seboj steklenico vode, in sicer da jo shrani doma, podari komu za zdravilo ali pa, da se porabi za umivanje mrliča.

Pred prižnico «Mambar» mora vsak romar sezuti obuvalo in se brez njega podati kroginkrog Kaabe, ne pa kakor v nekaterih drugih mošejah, da jih nese vsak vernik v roki seboj. Nekaj oseb pazi ta čas na obuvalo. Četudi je kraj svet in čuvaj poleg, se vendar dostikrat zgodi, da zgine po več par čevljev.

Samo v urah molitve se mošeja smatra kot svet in božji kraj. V ostalem času pa se godi tukaj, kakor v kakem drugem navadnem poslopju. V najimenitnejši mošeji «El-Ašar» v mestu Kairo prodajajo dečki razna jedila, opravljajo brivci svoja dela in množica navadnih ljudi obeduje v nji, medtem ko se v urah molitve ne čuje nič drugega, kakor glas Imana. Tudi mošeja v Mekki je javno zbirališče za obrtnike in lenuke; po hodnikih leži včasih toliko bolnih, da bi vsak lažje mislil, da se nahaja v bolnišnici kakor pa v templu. Po večjih prostorih igrajo fantje in nosilci nosijo skozi svojo blago, da bi po najkrajši poti prisli iz enega kraja mesta v drugega. V tem oziru je ta mošeja enaka vsem drugim na vzhodu.

Velik naroden praznik v Radovljici!

Razvitje društvenega prapora „Sokola“

dne 10. in 11. julija 1909.

Koncert Slovenske filharmonije iz Ljubljane. — Zajtrkovalni koncert. — Razvitje prapora. — Javna telovadba. — Ljudska veselica.

položenje. Hiše ob progi vse v zastavah, na postajah pa vse polno navdušenega občinstva, ki je radostno pozdravljalo drage goste, ponekod celo z godbo. Vrhunec navdušenja pa je dosegel menda pri sprejemu v Ljubljani, kjer smo bili takoj na peronu obenem s Čehi prav toplo pozdravljeni tudi Korošci. Ljudstvo na ulici pa nam je prirejalo na celi poti v „Narodni dom“ tako burne ovacije, da nam ostane spomin na to neizbrisljiv. In še drugi dan, v nedeljo, smo bili mi zatirani koroški Slovenci predmet splošnega in burnega pozdravljanja, namreč v velikem sprevedu po mestu. Plamteče navdušenje, s katerim je počastilo ljubljansko občinstvo med drugimi tudi nas, nam priča, da mi na našem težkem mestu, na severnem braniku, nismo osamljeni, ampak da tisoč in tisoč slovenskih src čuti z nami. O, bela Ljubljana, ki si se odela za to priložnost tako praznično, rasti in razvijaj se na čast in ponos vsem Slovincem! In tebi, občinstvo, tebi, mladina naša in naš up, bodi izrečena najtoplejša zahvala za trenutke, ki so odškodovali koroške trpine za toliko in toliko muk in gorja in ki so jim dali sile in moči za nadaljno vztrajnost! Srca so se nam širila in oči rosile, ko smo gledali toliko milino, dražestne gospodične in bistre mladeniče, iskrece oči in plamteča lica. — In tako je tudi nadaljne naše bivanje v Ljubljani bilo en sam praznik. Izraz temu našemu razpoloženju je imenom koroških Slovencev dal v vznešenih besedah naš rojak dr. Hudelist pri zajutru na vrtu hotela „Tivoli“. Le s težkim srcem smo se ločili od nje, a doma smo oznanjevali navdušeno njeno slavo in čast. In tudi tem potom kličemo svojim rojakom, ki je še niso videli: pohitite v našo belo Ljubljano, kakor hitro se ponudi priložnost! Ne bodi vam škoda ne časa, ne denarja. Za vse to vas oškoduje blagodejen užitek in vrnili se boste okrepčani in utrjeni v svojem narodnem prepričanju.

K potovanju čeških pevcev po slovenski zemlji se poroča: Prvi pozdravi iz topičev češkim gostom so gromeli v Ilovljah na Žihpoljah in Humpergu. Po vrhah so plapolale slovenske zastave. Slovesno so bili sprejeti Čehi na postaji v Svetni vasi, kjer jih je pozdravil znani koroški rodoljub g. Matej Prosekar s Plešivca s sledečim nagovorom:

V več oddelkih hodnika se javno poučuje in otroci se učijo tukaj samo čitati. Ta čas navadno ni pokoja in miru in učitelj je vedno primoran govoriti in svariti. Na drugem kraju zopet vidimo učenjake, kateri čitajo in učijo o yerskih stvarih; navadno pa jim manjka poslušalcev. Nekaj turških „Ulema“ razlaga vsak petek po molitvi zbranim vernikom nekaj poglavij iz Korana, iz svetega pisma Turkov. Ko so pa ta predavanja končana, poljubijo poslušatelji svojemu Ulemu roko in vržejo nekaj denarja v njegovo kučmo. Pri vratih „Bab el Salem“ sedi dannadan nekaj arabskih „Seiks“ s papirjem in pisalnikom, da napišejo pisma, račune, kontrakt in druge spise, ako jih kdo zahteva.

Med stebri hodnikov se suši leto in dan prt, ki se je bil spral v vodi svetega studenca. Mnogo romarjev si kupi v Mekki obleko, v kateri se puste po smrti pokopati; sperejo jo tudi v vodi studenca Cenacem. V Mekki splošno, kakor tudi v mošeji, žive trope divjih golobov, ki se smatrajo za nedotakljive syetinje templja; pravijo jim golobi „Beitullah“. Noben jih ne sme usmrtiti, tudi tedaj ne, ako prilete v kako privatno poslopje. V mošeji je mnogo jarin ali basén, postavljenih za golobe, ki se vsak dan napolnijo s svežo vodo. Tu sedijo tudi arabske ženske, ki prodajajo žito romarjem, da nasitijo potem z njim lačne golobe. Dalje prih.

«Predragi bratje in sestre s severa! Ko hitite v središče cele Slovenije, v našo belo Ljubljano, dovolite nam, da vas že tu na starodavnih slovanskih tleh najsrčneje pozdravimo! Topiči, ki so vam doneli na uho od Celovca dol, in slovenske zastave, ki so vam vihrale naproti, vam pričajo, da še živi v Korotanu Slovenec in da se veseli, ko more na svojih tleh tik ob Dravi pozdraviti vas, dične zastopnike mogočnega bratskega naroda češkega. Iz dna duše kličemo vam vsem mi vsi: Živeli Čehi! Na zdar!» Njegova hčerka Albinca pa jim je izročila lep šopek cvetlic z besedami: «V imenu slovenskih koroških deklet vam podajam šopek z domače grede ter vam kličem krepak: Na zdar!» Burni živio-klici so zadoneli v pozdrav češkim bratom, ki so odgovarjali s krepkim «Na zdar!» Največ koroških Slovencev je vstopilo na tej postaji. V St. Janžu je bilo vse v zastavah. Na Bistrici, v Podgorju in Področici je ljudstvo živahno pozdravljalo vlak. — Na Kranjskem so bili češki in koroški pevci dobro sprejeti na Jesenicah, zelo slovesno v Radovljici, kjer je češkim gostom izročila gđ. Minka Pretnarjeva krasen šopek z napisom: «Mestna občina Radovljica», v Podnartu je čakalo češke goste nebroj ljudstva iz Kroke in bližnjih krajev. Nastopila je celo godba, v Kranju je pozdravljalo z robci kakih deset slučajno na kolodvoru bivajočih potnikov, v Medvodah je pripeljal g. učitelj Kiferle šolsko mladino v praznični obleki, ki je zapela «Hej Slovani!», sama pa je v iskrenih besedah pozdravljala mimo se vozeče slovenske brate. Odzdravljala mu je dr. poslanec V. Klofač. V Vižmarjih so tudi mabali z robci. Kar najprisrčnejši pa je bil sprejem v Ljubljani, kjer je mrgolelo več tisoč glav občinstva.

«Slavčeva» petindvajsetletnica. V ponedeljek je povabila ljubljanska občina «Slavca» in njegove goste k zajutru na vrtu hotela «Tivoli». Goste je pozdravil podžupan dr. Tavčar, v imenu Čehov se je zahvalil za prijazni sprejem dr. Karel Motelj in v imenu Hryatov Milan Krešič. V imenu ljubljanskega meščanstva je napil slovanskim gostom občinski svetnik Turk in za koroške Slovence je izpregovoril dr. Hudelist iz Velikovca. Nato se je oglasil k besedi župan Ivan Hribar, se iskreno zahvalil vsem gostom ter jim želel, naj odnesejo s seboj iz Ljubljane najlepše spomine. «Vinohradsky Hlahol» je v ponedeljek tudi obiskal grob narodnih zrtev Adamiča in Lundra in položil nanj krasen venec. Na slavnostnem zborovanju v veliki dvorani «Narodnega Doma» je pozdravil vse zborovalce predsednik «Slavca» g. Drazil. Krona cele slavnosti je pa bila ustanovitev «Zveze slovanskih pevskih društev», v katere častno predsedstvo so bili imenovani: dr. Karol Motelj, Milan Krešič, dr. Vlad. Ravnihar, šol. svet. Adamek, prof. Kliment in prof. Foarster. Ko je pozdravil predsednik «Slavca» še vse odposlance in navzočega prof. Gerbiča, je izpregovoril slavnostni govor g. Anton Trstenjak.

Dopisi.

Šmarjeta v Rožu. (Linhartova stranka na bobnu.) V zadnjem času so se vršili v naši širši domovini dogodki, ki morajo odpreti oči našim zaslepljenim, po bankerotnem vodju Linhartu politično zapeljanim ljudem. Ko so se pripravljale na Koroškem volitve v deželni zbor, se je pojavilo v našem lepem Rožu neko strašilo — pravili so mu «oni Korl Linhart» — ki je oznanjeval «mir» in «spravo» med slovenskimi volilci ter jim zidal v zraku gradove, ako volijo «napredne» nemske, in kakor je on pravil, «kmečke» kandidate. Z milimi besedami in prijaznimi pogledi — kakor se sploh spoznajo na take reči hinavci — se je plazil okoli kmetov. Njegov trud ni bil zaman, kajti res se je vsedlo na te limanice par nemsčutarskih kmetov, ki so seveda tudi za «svobodo in napredek». Čudili pa smo se, da se je temu Linhartu, ki je bil že pri strankah in katerega so razni listi dolžili že jako nečastnih dejanj, pridružil tudi gosp. učitelj Gabron. Če človek ne gleda na svojo družbo, se ne sme čuditi, če potem pravijo ljudje «gliha skup striha»! Nismo se pa čudili, da je za Linharta delala znana reglača na pošti — saj jo poznamo, da je vedno

nasprotna Slovincem. Minili so pa srečni dnevi Linhartovega bivanja na Koroškem, kjer je toliko vlekkel kmete, in lažnivi klukec se je vrnil domov na Štajersko, da bi jih se tam malo potegnil. Toda tu ga je čakala poguba. Ljudje so postali pametni in občutili so potrebo po pravici in resnici, Linhartove laži so jim že od daleč smrdtele. Korlej Linhart se je trudil, toda pokalo je že na vseh straneh in meseca majnika se je pri volitvah na Štajerskem res pokazalo, da je štajerčijanska stranka sijajno propadla in da je s svojim generalom Linhartom prišla na boben. Linhart bo sicer še vedno vabil po «Štajercu» kmete skupaj in jih prodajal našim nasprotnikom. Še vedno bo razpošiljal ta umazani list po naših krajih, četudi nihče ni tako neumen, da bi poslal naročnino. «Štajerca» vzdržujejo sicer še naprej ptujske snopsarije in tako dolgo bo tudi Linhart še mogel za nos voditi tiste Slovence, ki se mu pustijo. Ko bo konec ptujskih snopsarij, ali bodo Slovenci tudi pri nas tako napredovali, kakor na Štajerskem, bo tudi Korl zopet poiskal drugo stranko — če ga bo še katera sprejela.

Borovlje. Če bi kak posestnik prodal svojo njivo po 16 vinarjev kvadratno klastro in bi potem kupil od kupca njivo po 9 kron kvadratno klastro zopet nazaj, vedel bi vsak desetletni šolar, da je tak posestnik prismojen in da se mora v kratkem «skavžvati». Če bi kak veliki kmet oddal svoj lov, za katerega lahko dobi 1200 kron na leto, za 300 kron na leto, potem ga bo najneumnejši pastir imel za norca. Zdaj pa pogledjmo, kako delajo pri nas. Nekdaj so prodali g. ferbežarju mnogo sveta po 12 vinarjev kvadratno klastro; zdaj so pa kupili ravno isti svet po 9 kron kvadratno klastro nazaj! Recimo, da meri tisti prodani in nazaj kupljeni svet 400 kvadratnih klastrov, potem so dobili za njega 48 kron, a oni so dali za njega 3600 kron. Torej bi bilo 3552 kron proč vrženih. Borovski lov so oddali pod roko gosp. Rainerju za 300 kron na leto, akoravno so drugi ponudili že daleč več in so skoraj vsi posestniki zato, da se lov zlicitira, ker se bo dobilo pri licitaciji za lov najmanj 1200 kron na leto. Ker se mora pa lov oddati na pet let, oddali so ga za 1500 kron; a dobili bi lahko za njega 6000 kron; torej bi bilo zopet 4500 kron proč vrženih. Če seštejemo vse skupaj, bi bilo torej približno osem tisoč kron proč vrženih! Zdaj pa vprašamo samo tiste Borovljance, ki še niso izgubili zdrave pameti in še ne klečijo pred nemsčutarsko glavo, kakor pred kakim bogom na kolenih: čegav je ta denar, ki ga tako proč mečejo? Kdo jim da pravico, tako havžvati s tujim denarjem? Ali niso davki že tako visoki, da jih komaj še premoremo? Upajmo, da se večina obrne proč od takih ljudi in postavi na njih mesto poštene može, ki bodo skrbeli za to, da se bo ljudem dobro godilo in da se bodo znižali davki, ne pa za to, da polnijo pridni delavci s svojim težko prisluženim denarjem prazne žepe zapravljenih nemsčutarskih lenuhov.

Izpod Obirja. Rododendron, ki je gotovo najlepša planinska cvetlica (v nekaterih krajih jo imenujejo „ravš“), je začela cveteti. Sedaj je najlepši čas za pogledati na Obir, ker lahko prinesemo s seboj prijateljem šopek „ravša“. Slovenec, ko bodeš pisal v bukve za tujce, ne pozabi, da si — Slovenec!

Galltija. Pri licitaciji občinskega lova (glej zadnjo številko „Korošca“) je dobil istega in sicer celo občino neki Francoz.

Borovlje. Ne vem, so-li naši ljudje samo tako hudomušni, ali pa je resnica, kar pravijo, da je šel namreč Trnjakov Jozef na kresni večer v gozd, da bi se učil govor za turnarsko slavnost. Ko je tako korakal gorindol ter se izogibal drevju, mu je padlo baje praprotno seme v čevlje, ne da bi to zapazil. In zgodilo se je, da je slišal domov grede se pogovarjati dva osla o neumno-

stih in oslarijah, katere uganjajo borovski nemškutarji. Ako je to res, tako nas veseli, da je vendar tudi ta človek enkrat slišal malo resnice.

Podklošter. Naš kovač so se sprli v gostilni z 22 letnim delavcem Vincencijem Kussinom in so jo dobili od tega s potno torbo, v kateri je bila steklenica, tako po glavi, da se je steklenica v torbi razletela na drobne kosce.

Borovlje. Med našimi puškarji je eden, ki dela na to, da bi spravil vse ljudi pod sé. Ker pa to ne gre tako lahko in hitro, izkuša na vse mogoče viže ta svoj cilj doseči. Lansko leto je letal v Celovcu in hotel doseči, da bi ne bilo treba dajati na preizkuševalnico ali Probieranstolt tiste puške, ki pridejo iz Nemčije na Avstrijsko. K sreči on to ni dosegel. Če bi pa dosegel, potem bi bila cela naša puškarija uničena. V Nemčiji se namreč izdeluje puške bolj poceni kakor pri nas. Če bi pa ne bilo treba dajati jih na Avstrijskem pred prodajo na naše preizkuševalnice, bi se prodajale tako poceni, da bi mi ne mogli z njimi konkurirati, ker izdelujemo pri nas puške z roko in so zavoljo tega bolj drage. Seveda ta zabita glava je mislila takole: to je že prav, da drugi borovski puškarji ne bodo mogli konkurirati z nemškimi puškami, naj grejo, kamor hočejo. Jaz pa bom kupoval puške iz Nemčije in jih bom potem na Avstrijskem prodajal. Vsak pameten človek mora zdaj uvideti, da bi Borovljani nobena dela ne imeli več in da bi morali vsi iti po svetu si kruh služiti. No, ta nesramna namera se znani butici ni posrečila in zato je izvohala novo. Puškarjem hoče vzeti puškarsko zadrugo, brez katere male liferantje skoraj nobene puške ne morejo v svet spraviti. S pomočjo svojih podrepnikov hoče doseči, da bo moral vsak, kdor hoče k zadrugi pristopiti, plačati 200 K, da mora biti prej 6 let samostojen mojster in mora Obmann ali predsednik dober stati za vse dolgove, katere pri zadrugi naredijo. Na to vižo hoče namreč doseči, da bodo samo on in njegovi podrepniki mogli biti predsedniki zadruge. Potem, ko bodo imeli zadrugo čisto v rokah, pa bodo še bolj zganjali kakor sedaj. Malim liferantom, ki ne bi mogli postati člani, bi ne hoteli ničesar prodati, in potem bi mali liferantje ne mogli več lifrati in naš paša bi imel potem vse pod seboj. To bi bile gorje! Zato se moramo zdaj, ko je take velika nevarnost, postaviti vsi proti temu možu in njegovim podrepnikom; njega in njegove prijatelje, ki se ne sramujejo delati proti svojim tovarišem, moramo vreči iz odbora. Saj bodo sicer oni našo zadrugo uničili ali jo pa spravili tako v svojo roko, da bojo samo oni komandirali. Oni, ki imajo itak že dovolj, bojo imeli od zadruge vse, mi pa figo. Zavoljo tega, vsi puškarji, po koncu!

Podgora. Dne 22. junija je počastilo našo vas društvo „Schlarafija“, ki je s svojim vedenjem in svojo zunanostjo vleklo oči ljudstva ná se. Pozdravljali so se z „lulu“, napivali drug drugemu z „lulu“ ter povzdigovali konečno vladarje raznih držav na isti način. Akoravno so tako „prelulali“ celo Evropo, bi nas cela stvar ne brigala čisto nič, a škandalozna so bila znamenja, s katerimi so prihajali. Če se izobesi v kaki lipi slovenska trobojnica, se takoj odstrani na županov ukaz, vlačí potem po blatu, peha z noži ter opljuje — mi smo morali mirno gledati, kako je voharala na postaji v Podgori poleg slovenskega napisa frankfutarice. Tuji „šlarafi“ so pač bolj olikani in pošteni kakor domačini Slovenci! Cela stvar je bila res popularna „šlarafska“, kajti poleg koroških in avstrijskih zastav je bilo videti frankfutarice, eno papeževo (belo-rumeno), zasebne „šlarafske“ in seveda tudi prusko (črno-belo-rdečo) — v sencí teh zastav pa je igrala avstrijska vojaška godba. Veleizdajci so seveda vedno Slovani. — No pa lulu!

Beljak. Tatvina. Pred kratkim so neznani storilci ukradli neki gospej, ki je stanovala v župnišču na Peravi, vse, kar je imela, namreč neko hranilno knjižico, dalje pa tudi različne dragocenosti, tako da znaša vrednost vsega 1200 kron. Dosedaj se še ni posrečilo zasačiti pravega tatu. Sum že leti na gotovo osebo, vendar se za gotovo še nič ne ve. To je pa že sedaj jasno, da je moral biti tat v hiši jako dobro znan.

Velikovec. Grozna nesreča. Dne 29. junija t. l. ponesrečil je tukaj gostilničar Hermetter iz Šmarjete. Peljal se je s svojo hčerjo skozi pošto ulico, kar pridrvi njemu nasproti veliki pes; konj se ustraši in vrže voz s tako silo proti vogalu neke hiše, da si je hlapec prebil lobanjo in je kmalu nato na licu mesta umrl. Toda tudi Hermetter je dobil težko poškodbo in so ga morali pripeljati v bolnišnico v Celovcu, kjer je še isto noč umrl. Samo hčer je dobila lažje poškodbe in bo okrevala. Taka nesreča se v Velikovcu pri naših ozkih ulicah lahko še večkrat pripeti. Treba bi bilo najstrožjih odredb, da bi se skozi naše ozke ulice vozilo korakoma prav počasi in da se zabrani nekaterim mesarskim psom, ki begajo naše konje, prosto letanje po ulicah.

Gallcija. Pri nas in v naši okolici najdeš gostilničarje, ki ne zavrnejo pijane barabe, če začne napadati trezne ljudi, ki nočejo biti izdajice domovine in naroda. Najboljše bi bilo, da bi se izognili takih gostiln. Našega denarja se lahko znebimo pri narodnih gostilničarjih. Če pa takih

ni, naj pa ostane denar v našem žepu. To bi bilo lepo, da bi dajali denar gostilničarju, ki pusti, da se naša narodnost zasramuje!

Borovlje. Naš davčni praktikant, slovenskim strankam znani Simoner, je res brihten fant. Govorilo se je sicer tedaj, ko je zletel na gimnaziji ter moral vzeti od nje slovo, da bo postal šoštar (črevljar). A vsi, ki so mislili tako, so se zmotili, kajti danes igra ta pob že prav imenitno vlogo. Po poklicu je davčni praktikant in nagajivec slovenskim strankam, a zraven se še razume menda tudi na mizarstvo, kar se je pokazalo v soboto pred turnarsko slavnostjo, ko je tam v gozdu premetaval deske ter pomagal zbijati mize in stole. Tako mu je šlo od rok, da si je vsak moral misliti: Ta revček je pač že vdrugič zgrešil svoj poklic. — Fant, uči se rajši slovenščine, s tem „kšeftom“ ne bo nič!

Dobrova pri Borovljah. Na Čavkovi vili, v kateri se nahaja tudi en razred borovske ljudske šole, še vedno visi frankfutarica kot izvišeno znamenje blažene borovske nemškutarije. Se godi to mogoče radi vspešnejšega ponemčevanja slovenskih otrok? Radovedni smo, bo-li tudi po to moral splezati kak korajžen nemški turnar.

Podgora. (Moderna vzgoja.) V petek, dne 25. junija je bilo videti tu ravno iz „Karawankenhofa“ prihajajočo trumo dijakov, menda iz Celovske realke — večinoma iz drugega in tretjega razreda. — ki se je valila proti kolodvoru. Vsak trezen človek je moral dobiti pri pogledu na to „nadebudno, učečo se“ mladino čuden vtis. S hajlanjem in petjem „vahtarice“ so se zaletavali drug v drugega ter tulili kot zverine. Bili so seveda bez nadzorstva kakega profesorja. Moderna vzgoja — komentar odveč!

Narodne zadeve.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Borovlje in okolico naznanja uljudno vsem slovenskim rodoljubom, da napravi 18. t. m. na vrtu gostilne g. P. Mišiča na Dobrovi svoj prvi občni zbor z veselico. Začetek ob 3. uri popoldne. Občni zbor se vrši na vsak način, dočim se veselica v slučaju slabega vremena preloži na nedoločen čas. Poprej se še vrši občni zbor tamburaškega društva „Strel“. Slovenci in Slovenke, pridite! Vstopnina 30 vin. Oba odbora.

Turska železnica. Minuli ponedeljek je bil slavnostno predan prometu zadnji del one velike železniške proge, ki tvori drugo železniško zvezo med severom monarhije in Trstom; v prisotnosti cesarja in državnih dostojanstvenikov je bila otvorenja proga čez Ture. Ta sedaj izvršena druga zveza alpskih in zaalpskih dežel s Trstom ima dolgo zgodovino za seboj. Radi pomanjkanja prostora več prihodnjič.

Beljaško gimnazijo bodo začeli s prihodnjim šolskim letom izpreminjati v osemrazredno realno gimnazijo.

Pri občinskih volitvah v občini Blato pri Pliberku so zmagali narodni Slovenci v vseh treh razredih. Nasprotniki se se hoteli polastiti prvega razreda.

Slijajna zmaga tržaških Slovencev pri zadnjih deželnozborskih volitvah mora posebno koroške Slovence navdajati z novim pogumom, z novim nardusenjem za narodno delovanje. V 4. kuriji so dobili Slovenci v Trstu in okolici izmed vseh strank največ glasov. V okolici so si priborili vse mandate, v Trstu samem pa so argumentirali tako velikansko življensko silo, da so se Lahí od sramote kar poskrili po svojih brlogih. Najsramotnejšo vlogo so igrali pri teh volitvah — Nemci. Kolikokrat je celovski državni poslanec — renegat Dobernik reševal nemštvo v Trstu, kolikokrat je farbal tržaške Nemce, da znajo priti pri volitvah v ožje volitve, sedaj pa so dosegli Nemci sramoten vspeh: dobili so v vseh okraih nekaj čez 100 glasov. Dobernik naj si zapomni, da je Trst laško-slovensko mesto in da na tem vse njegove čenčarije ne bodo prav nič izpremenile. Največje vspehe za Slovence je dosegla v Trstu „Narodna delavska organizacija“. Ali bi ne kazalo tudi na Koroškem osnovati take organizacije?

Nemci na Kranjskem so ob novem letu dobili za par njih nemških šol posebnega, nemškega deželnega šolskega nadzornika ali inšpektorja, po imenu Belarja. Peščici Nemcev na Kranjskem se ustreže vsaki želji, zato so se Slovenci hudovali. Nemški poslanec Hofmann pl. Wellenhof je rekel dne 17. junija v državnem zboru, da Slovenci ne bodo odločevali, kdo da bode imel nadzorstvo nad njih šolami in da Slovencev to nič ne briga. Ko je pa v ravno isti seji zahteval slovenski poslanec, (Korošec s Štajerskega), da se naj potemtakem nastavi tudi za Koroško slovenski deželni

šolski nadzornik, so se Nemci porogljivo smejali. In vendar je na Koroškem tretjina Slovencev, na Kranjskem pa je peščica nemških šol, pa še v tiste morajo loviti slovenske otroke. In: na Kranjskem ima peščica Nemcev nemškega šolskega nadzornika, na Koroškem nam pa še slovenskih okrajnih šolskih nadzornikov ne dajo. Kdor pa bode še trdil, da okraj Velikovec ni slovenski in vendar . . . No, no, v Avstriji imamo pač vsi narodi enake pravice — na papirju!

Svetovna politika.

Državni zbor bo najbrž odgoden, ker „Slovenska Enota“ noče umakniti svojih predlogov.

Rusija ima s Perzijo, katero je deloma okupirala, nepošteno namene. «Nova reforma» poroča, da se je izvedla na Ruskem Poljskem delna mobilizacija, ki se je javila s plakati. Mobilizacija je v zvezi s perzijskimi dogodki. — «Rus» poroča, da je Angleška v soboto prvič prijateljsko protestirala, da ostanejo ruske čete v Perziji. Ruska cenzura je nato prepovedala vsa nadaljna poročila o Perziji.

Turška poslanska zbornica je sprejela resolucijo, v kateri se izreka proti odstopu Krete Grški. V slučaju, da bi se Grška izkušala s silo polastiti Krete, se vlada poziva, naj z vso odločnostjo nastopi v obrambo pravic nedeljive turske države.

Nemiri na Turškem. Po poročilih iz Janine je več grških vstaških čet vdrló preko meje. Pri Zici je prišlo do krvavega boja med orožniki in četniki. V boju so padli trije četniki. V vas Palijano je vdrla neka grška četa in jo upepelila. — Džavid paša se je vrnil v Mitrovico. V Djakovu je pustil samo dva bataljona in eno baterijo, kar je smatrati kot dokaz, da je v Albaniji zavlada mir.

:: Našim rodbinam priporočamo ::

Kolinsko cikorijo

Gospodarska vprašanja.

Letošnja gospodarska razstava v Pragi.

Kakor druga leta, tako je tudi letos priredila „Osrednja gospodarska družba za kraljevino Češko“ razstavo v Pragi, spojeno s trgov za stroje in živino. Osrednja gospodarska družba si je pridobila z vrednim prirejanjem gospodarskih razstav velike zasluge za povzdigo poljedelstva in živinoreje na Češkem.

Od leta 1889 prireja ona vsako leto gospodarske razstave z namenom, da bi imeli pri tem poljedelci priložnost spoznati novejši gospodarski napredek ter si s tem izpopolniti in poglobiti svoje poljedelsko in gospodarsko znanje.

Kako znajo češki kmetje upoštevati take razstave, je razvidno iz obiska. Leto za letom narašča število obiskovalcev tako, da je letošnje leto doseglo čez 100.000 obiskovalcev. Posebni vlaki iz cele Češke so privažali množice kmetijskega ljudstva, ki si je hotelo ogledati novi napredek v gospodarski industriji in vedi. Prišli so na razstavo, da bi spoznali, kaj je boljšega, ter da bi doma zamenili zastarele naprave z novimi, boljšimi.

Te razstave so tudi izvrstna šola praktičnim gospodarjem. Na razstavah namreč se šele spoznajo kot izvrstne in dobre vse pridobitve, katere je veda v poslednji dobi odkrila na prosopeh poljedelstva. Vsled vednega preiskovanja prirodnih ved je nauk o poljedelstvu podvržen vednemu izpreminjanju. Vse nove pridobitve in iznajdbe na gospodarskem polju pa morajo poljedelci skrbno zasledovati, če hočejo, da se jim gospodarstvo vedno bolj in bolj rentira. Najugodnejše mesto za spoznavanje in nasledovanje novodobnega napredka v gospodarstvu so gotovo gospodarske razstave.

Na razstavnem trgu v Pragi ponujala se je obiskovalcem najlepša priložnost spoznati napredek v industriji gospodarskih strojev. Pri današnjem pomanjkanju in dragoti delavskih moči so poljedelci prisiljeni nadomestiti drage ročne sile s stroji. In ravno na tem polju so Čehi tekom zadnjih 15 let gorostasno napredovali, kar potrjuje to, da je popraševanje po čeških strojih vedno večji in večji. Pred 15 leti so namreč krenili češki tovarnarji po vzgledu nemških in angleških tvrdk na edino pravo pot specializacije. S tem so dosegli tako popolnost v izdelovanju strojev, da zamorejo danes ne le uspešno konkurirati z nemškimi in angleškimi tovarnarji, ampak tudi z ameriškimi.

Tudi v živinoreji so Čehi nepričakovano mnogo napredovali. Med tem ko so morali prej plemensko živino uvažati, se je pokazalo na razstavnih trgih, da imajo sami dovolj plemenske živine, samo izboljšati je treba živinorejo. In tako se je tudi zgodilo, ne sicer po celi Češki ali vsaj po nekaterih krajih, tam, kjer je reja plemenske živine organizirana. Izborni plemenski material je mogoč le tam, kjer rejo ple-

menske živine nadzorujejo veččaki, kjer se s pomočjo hlevne kontrole spoznavajo koristne lastnosti, potrebe in napake plemenske živine, kjer se vodijo plemenske knjige, kjer se za oplemenjenje uporabljajo samo zato sposobne in priznane najboljše živali in kjer se skrbi kolikor mogoče za zdravje plemenskih živali. Samo živina, katera se na ta način vzredi in oskrbuje, ima bodočnost. Če hoče tedaj biti živinoreja močen vir dohodkov za poljedelca, se more to doseči edino potem organizirane živinoreje. Živinorejo so na ta način organizirali na Češkem, posebno v Pošumavi. Doseglo se je s tem že jako lepe uspehe. Tako zaklada že sedaj pošumavski okraj večji del cele Češke s plemensko živino. Živinorejci so prišli pri tem do spoznanja, da se pri reji ne sme gledati samo na hitri razvoj telesa, ampak tudi na lepo postavo in veliko doživost.

Hlevno nadzorstvo se je upeljalo tudi zaradi tega, da bi se s tem odstranile vse napake in pomanjkljivosti pri oskrbovanju in oplemenjenju živine. S tem se je vsekakor tudi zboljšalo zdravstveno stanje živine za precejšnje mero. Kakšne vspehe se doseže s tako organizirano živinorejo, nam kaže najlepše razstava živine iz pošumavskega okraja. Kako lepa živina, ki jo je mogoče videti samo še kje na švicarskih planinskih pašnikih! Kar zagledal bi se v njo, bi rekel marsikateri, kdor bi videl ta lepa, pravilno zraščena in lepo rejena telesa čeških krav. Marsikdo je mogoče prej stresal glavo, češ, kdo bo pa še organiziral živinorejo, a če bi videl to lepo živino, ki se je zredila na podlagi te organizirane živinoreje, bi rekel, prav ima, tudi pri nas bi ne bilo neumno upeljati isto. Kar velja za govejo živino, velja tudi za konje. Prvo južnočeško gospodarsko društvo za pospeševanje konjereje ima tudi na razstavi kakih 100 konj in žrebcev, ki se odlikujejo po svoji lepoti telesa in vstrajnosti.

Nadalje vidimo na razstavi semena iz poskuševalnic, katera so k povzdigi češkega poljedelstva veliko že pripomogla. Tudi kuretnina, zajci, ovce in drugo je častno zastopano tukaj.

Zanimivi in zelo praktični so napajalniki za živino, ki so urejeni tako, da voda teče v posebno posodo pred ali pa nad koritom, tako da živina lahko pije kadar hoče (cela naprava za 20 glav bi stala z vsem približno 200 K). Nadalje vidimo tukaj jako pripravi privzdigač za težke vozove (Hebelade), ki se odlikujejo po svoji lahkoti (6,5—12 q) in nizke ceni (15—27 K). Vidimo tukaj tudi rezalnice za repo, krompir, peso in slične stvari, ki je jako pripravna. Z njo lahko reže vsak otrok in se zamore narezati v eni uri čez 1000 kg. Separatorje za mleko (100 l. na uro K 225). Vam moramo kar najbolj priporočati. Ne smemo pozabiti na „Molasin“. To je krma za konje, govejo živino, kuretnino in se meša k ostali krmi v različni meri (1—4 kg) na dan. Molasin pospešuje tek in prebavo, konji in voli zadobijo večjo vstrajnost pri delu, čas krmiljenja se znatno skrajša. Doživost in jakost mleka se zviša. Za to je Molasin vsekakor priporočati. Cena približno 1 q 15 K.

Še veliko in veliko je stvari, ki bi bile omeniti. Kdor je pregledal to razstavo, mora priznati Čehom prvo mesto na gospodarskem polju v Avstriji, ker tukaj je sedaj največji trg z gospodarskimi stroji in najrazsežnejšim nakupovališčem plemenske živine. Sploh ni večjega in boljšega sredstva, kateri bi tako priganjal k večjemu napredovanju kakor gospodarske razstave. Posečajte tedaj take razstave pa naj bo že kadar in kjerkoli, kjer imeli bodete edinole korist in ne bo vam žal za denar in trud, ki ga s tem utratite s posetom kake gospodarske razstave.

Nekaj o pridelovanju rdeče (Inkarnatne) detelje. Pri nas je pridelovanje te detelje še povsem premalo razširjeno, zato naj bo dovoljeno cenjene bralce, osobito kmetovalce o tem nekoliko bližje seznaniti. Ta detelja je enoletna krmska rastlina, katera posebno v peščenem svetu dobro uspeva. Sicer je bolj pripravna za milejše kraje, pa tudi v naših krajih še precej dobro zimo prenese. Pri nas jo sejejo gospodarji najraji med ajdo, da dobijo zgodaj spomladi zeleno krmo. Pridelovanje te detelje je važno tudi zatagadelj, ker se z njo čistijo njive od mnogovrstnega plevela (zlasti pomladnega). Posebno, v letih, v katerih se pridelava malo krme je umestno, da se čim več prideluje te vrste detelje. Ponekod, posebno na Dolenjskem, pridelujejo to deteljo skupno z njivskim kopitnikom ali

njivsko stoklaso. Ta trava je tudi enoletna in se v istem času razvije kakor rdeča detelja. Posebno v krajih, kjer nam ta detelja rada pozebe, se priporoča pridelovanje te mešanice, kajti če nam detelja pozebe, nam da trava toliko več pridelka. Ako jo pridelujemo v bolj peščenem kraju, nam služi za dobro čebelno pašo, s čimur se zopet lahko okoristijo naši čebelarji. Rdeča detelja ljubi lahko zemljo, najbolje pa uspeva v dobri peščeni ilovnati zemlji. V milejšem podnebjju se jo prideluje po strnišču. Seje se jo med ajdo, sem in tja tudi med repo. Ako se jo seje med ajdo, nam da v mesecu maju in juniju prav dobro košnjo za zeleno, kakor tudi za suho krmo. Ponekod jo sejejo v aprilu in kosijo v avgustu in septembru. Za setev rdeče detelje porabimo na 1 hektar (1 in $\frac{3}{4}$ orala) 14—20 kg čistega semena. Na dobrem svetu pridelamo na 1 hektarju od 20—25 metrskih stotov suhe detelje. Tudi na zelo peščenem svetu nam daje prav povoljne pridelke. Pri pridelovanju rdeče detelje moramo posebno paziti na sledeče: 1. Da sejemo popolnoma sveže, t. j. eno leto staro seme. 2. Za setev si moramo izbrati prostor (njivo), kateri ostane celo zimo suh. V takem prostoru prestane zimo prav dobro. 3. Skrbeti moramo, da jo sejemo na svežo brazdo, t. j. prvi dan, ko smo zorali njivo, najbolje seveda v kakem dežju ali deževnem vremenu, da nam seme takoj izkali. 4. Seje naj se jo še enkrat tako gosto kakor domačo deteljo ali lucerno. 5. Pri setvi je gledati na to, da jo povaljamo z njivskim valjarjem. Z valjarjem napravimo tla precej ravnejša kakor tudi vse kepe zdrobimo, kar nam služi posebno dobro pri košnji. Seme pridelujemo pri ti detelji slično kakor pri domači. Na 1 hektarju se ga pridelava od 6—9 hl, hl tehta okoli 70 kg.

Pri nas se še povsod dogaja, da se prvo mleko po porodu, zmleziva imenovana, ne da teletu, ampak se kar naravnost vrže proč. To pa ni prav! Novorojenček mora dobiti vedno prvo mleko, katero ga očisti limastega blaka. Zatagadelj tudi veliko telet pogine, ker se jim ni dalo prvega mleka posesati, a tisti, ki ostanejo pri življenju, se veliko slabše razvijajo nekaj časa. Prvo mleko je tudi nekoliko drugače sestavljeno, kakor navadno; v njem se nahaja več beljakovin, pa manj tošč in sladkorja. Zatagadelj je tudi lažje prebavno. Nespametno ravnaajo tedaj oni gospodarji, kateri pustijo izmolsti prvo mleko, češ, da je novorojenčku škodljivo. To nas že narava sama uči, da to prvo mleko ne more biti škodljivo, ker je nalašč za tele ustvarjeno. Prvo mleko naj vedno tele posesa!

Raznoterosti.

Škandali v madžarski dekliški šoli. V dekliški šoli v Kőrmöczbanya so zasledili velike

pravne škandale. V disciplinarni preiskavi zaradi npravnih hudodelstev nad šolskimi dekletji so ravnatelj in več učiteljev. Očetje oskrunjenih deklic so že lani vložili pritožbe pri županu, a on ni nič ukrenil. Zato je tudi on v preiskavi.

Poginili od žeje. V Maroku je šla četa francoskih vojakov pod poveljstvom poročnika Beutempsa v nek bolj oddaljen kraj. Bilo jih je vsega skupaj okrog 50 mož. Hodili so že precej časa, počivali so tupatam, a vode niso mogli nikjer dobiti, da bi se pokrepčali. Domačini so vse vodnjake in studence zakrili, samo da bi tujci ne mogli priti do vode. Ubogi vojaki so tavalj po pustinji okoli, dokler niso od žeje poginili.

Za zrakoplovstvo. V proračunski debati je naučni minister grof Stürgkh izjavil, da se osnuje na dunajski tehniki stolica za zrakoplovstvo ter da so zato postavljeni v državni proračun potrebni krediti. Drugod store pa privatniki največ za razvoj letalne tehnike. Veleindustrijalec Henry Deutsch je daroval vseučilišču v Parizu 500 tisoč frankov za osnovanje in vzdrževanje zrakoplovskega inštituta ter je obljubil plačevati še po 15 tisoč frankov v ta namen. Isti univerzi je daroval tudi grški industrijalec Bazil Cukarov 700 tisoč za osnovanje posebne stolice za zrakoplovstvo.

Lovske puške

11 vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča 52-23 Prva borovska tovarna orožja

PETER WERNIG

c. in kr. dvorni založnik v Borovljah :: Koroško. Slovenski ceniki brezplačno in poštine prosto.

Epilepsija.

Kdor trpi na božjasti, krču in drugih nervoznih boleznih, zateva naj knjigo o tem. 52-32 Dobi jo zastoj in poštine prosto v 9 Labudovi lekarni, Frankobrod o. M. (Privil. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.)

Varstvena znamka: „SIDRO“.

Sinement Capsici comp.,

namomestek za 18

sidrov - pain - expeller

je vobče priznan kot izvrstno, bolečino tolažeče in odvajalno vmetenje pri prehlajenju i. t. d. Dobi se ga v vseh lekarnah za 80 v, K 1-40 in 2 K. Pri nakupu tega povsod priljubljenega domačega zdravila, naj se vzame le izvirne steklenice in škalje z našo varstveno znamko „sidro“, kajti potem je gotovo, da se je dobil izvirni izdelek.

Dr. Richterja lekarna pri „zlatem levu“

v Pragi

Elizabetna ulica št. 5, nova.

Razpošiljatev vsak dan.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga

v Celju

ima v svoji zalogi izvrstna : spodnještajerska vina : vseh vrst po zmernih cenah. — Vzorci so na razpolago.

Klet se nahaja v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Akcijski kapital K 3.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dneva vzdiga.

☞ Kolodvorska cesta št. 27. ☞

Zamenjava in eskomptuje, izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurznim izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške in ženitninske kavcije. **Eskompt in inkasso menic. :: Borzna naročila.**

Centrala v Ljubljani. Podr. v Spiljetu in Trstu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno odplačevanje po K 8.— za komad. 1 52—83

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.